

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัย (Research Methodology) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่มุ่งศึกษาในการวิจัยครั้งนี้มี 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยผู้บริหาร และรองผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย ครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2555 จำนวน 11 โรงเรียน มีผู้บริหาร 110 คน ครูผู้สอน 348 คน รวมทั้งสิ้น 458 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2555 จำนวน 11 โรงเรียน จำนวน 88 คน จากการเปิดตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเคร์จซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-608) และครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2555 จำนวน 11 โรงเรียน จากการเปิดตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเคร์จซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-608) ตามจำนวน

ประชากรของโรงเรียน ซึ่งได้จำนวนครู 184 คน รวมทั้งสิ้นฝ่ายบริหารและครูปฏิบัติการสอน จำนวน 272 คน

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียน

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวนประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู
1	วัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล)	10	62	8	32
2	วัดสี่ศุก	10	46	8	24
3	วัดโพธิ์ทอง	10	42	8	22
4	วัดยายร่ม	10	41	8	22
5	วัดนาคนิมิต	10	41	8	22
6	วัดมงคลวราราม	10	26	8	14
7	วัดนางนอง(พิพัฒน์)	10	24	8	13
8	วัดบางขุนเทียนนอก	10	22	8	12
9	วัดบางปะขุนนอก	10	22	8	12
10	วัดโพธิ์แก้ว	10	22	8	12
11	วัดศาลาครีน	10	10	8	5
	รวมทั้งสิ้น	110	348	88	184
	รวมทั้งสิ้น	458		272	

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยยึดหลัก 9 ด้าน โรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร การบริหารงานวิชาการ ตามแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยได้ยึดเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยลักษณะแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสำนักงาน
เขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามมีคำถามรวมทั้งสิ้น 50 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ซึ่งกำหนดคะแนนดังนี้ คือ

ระดับ 5 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

การแปลความหมายของ ($\bar{X}$) เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ 9 ด้าน ดังนี้ (บุญชม
ศรีสะอาด, 2542, หน้า 166) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายความว่า ระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายความว่า ระดับการปฏิบัติงานมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายความว่า ระดับการปฏิบัติงานปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายความว่า ระดับการปฏิบัติงานน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายความว่า ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร 5 ท่านและครู 5 ท่าน จากโรงเรียนในสำนักงาน
เขตจอมทอง ที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการหรือข้อเสนอแนะในบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็น
แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษา แนวทางการบริหารจัดการคุณภาพ โรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร
การบริหารงานวิชาการ ตามแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ จาก
ตำรา เอกสาร บทความ วารสาร ตลอดจนงานวิจัยต่างๆ และอินเทอร์เน็ต เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิด
ในการสร้างเครื่องมือ

2. สร้างข้อคำถามตามกรอบแนวคิดที่ได้เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ 9 ด้าน ของโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 50 ข้อ

3. ดำเนินการ สร้างแบบสอบถามจากข้อมูลที่ได้ศึกษามา โดยให้ครอบคลุม วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน ประถมศึกษา สำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญซึ่ง เกี่ยวข้องและมีประสบการณ์พิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Validity) พร้อมทั้งขอ คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้องเหมาะสมก่อนที่จะนำไปทดลองใช้ นำ แบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วนั้น ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่

4.1 นายวิชาญ เจริญวิไลรัตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะ ผู้อำนวยการ ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนาหลวง สำนักงานเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร

4.2 นางสาวมนทิรา โกสุม ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

4.3 นางสาววันทนา สนสายัณห์ ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามแล้วนำไปทดลองใช้ (tryout) กับผู้บริหารและรอง ผู้บริหารที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง กับครู โรงเรียนระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) (ลิวน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 200-201) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .89

6. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขพร้อมกับให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจ ก่อนแล้วจึงนำใช้กับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยจริงได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากโครงการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีถึงผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานครเพื่อขอความอนุเคราะห์ใน การตอบแบบสอบถามโดยผู้วิจัยไปพบด้วยตนเอง

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 272 ฉบับ เก็บคืนได้ 272 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์นำแบบสอบถามลงรหัสและศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาแจกแจงความถี่ และแสดงจำนวนร้อยละ

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เป็นรายชื่อหลักการบริหารงานวิชาการ 9 ด้าน คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรระดับสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ ด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษากับงานวิชาการ ตามระดับการปฏิบัติดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายความว่า	ระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายความว่า	ระดับการปฏิบัติงานมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายความว่า	ระดับการปฏิบัติงานปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายความว่า	ระดับการปฏิบัติงานน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายความว่า	ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

ขั้นที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบการใช้หลักการบริหารงานวิชาการ 9 ด้าน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียนและครู จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน ใช้สถิติ t-test (Independent)

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร 5 คนและครู 5 คน จากคำบรรยายมาเป็นความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ ตามแนวทางการศึกษา วาโร เฟ็งส์วัสดี (2551, หน้า 250, 260, 245, 283, 284, และ 296)

1. ค่าร้อยละ

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum fx$	แทน	ผลรวมของความถี่คูณค่าคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนคะแนนหรือข้อมูลทั้งหมด

3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$SD = \sqrt{\frac{\sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum fx^2$	แทน	ผลรวมของความถี่คูณคะแนนยกกำลังสอง
	$(\sum fx)^2$	แทน	ผลรวมของความถี่คูณคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

f แทน ความถี่
n แทน จำนวนข้อมูล

4. ค่าอำนาจจำแนก t – test (กำหนดค่านัยสำคัญที่ .05)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน อำนาจจำแนก
 $\bar{X}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
 $\bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
 S_1^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
 S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2

5. ค่าความเชื่อมั่นของมาตราส่วนประมาณค่าโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach)

ค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบาค

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
K แทน จำนวนข้อสอบ
 S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ